

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ДУБЕНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор
ВСП «Дубенський педагогічний ФК РДГУ»

В.П. БАБАК

Введено в дію наказом

від « 17 » 02 2023 р. № 10-1 а/фр

(рішення педагогічної ради коледжу

від « 16 » 02 2023 р. № 4)

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО НЕФОРМАЛЬНУ ТА ІНФОРМАЛЬНУ ОСВІТУ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ У ВСП «ДУБЕНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФК РДГУ»

Дубно – 2023

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1. Положення « Про неформальну та інформальну освіту здобувачів передвищої фахової освіти у ВСП «Дубенський педагогічний ФК РДГУ» (надалі-Положення) розроблене на підставі Закону України «Про освіту», який регулює суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації конституційного права людини на освіту, прав та обов'язків фізичних та юридичних осіб, які беруть участь у реалізації цього права, а також визначає компетенцію державних органів та органів місцевого самоврядування у сфері освіти; Закону України « Про передвищу фахову освіту», який встановлює основні правові, організаційні, фінансові засади функціонування системи передвищої освіти, поєднання освіти з наукою та виробництвом з метою підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях.

2. Це Положення визначає порядок загальних вимог до процедур визнання у фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (далі - результати неформального та/або інформального навчання) в межах фахової передвищої освіти, визначеної спеціальними законами.

3. Відповідно до вищезазначених законів:

- **Неформальна освіта** – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присвоєння визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних або часткових освітніх кваліфікацій.
- **Інформальна освіта (самоосвіта)** – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною або іншою діяльністю.

Це Положення регламентує діяльність ВСП «Дубенський педагогічний ФК РДГУ» щодо організації неформальної та інформальної освіти учасників освітнього процесу на території України та поза її межами.

4.1. Заклад освіти визнає результати неформального та/або інформального навчання осіб, які:

- здобувають фахову передвищу у цьому закладі освіти за певною освітньою програмою;
- переводяться з іншого до цього закладу освіти, з однієї освітньої програми на іншу в межах цього закладу освіти;
- поновлюються до складу здобувачів освіти до цього закладу освіти.

4. Це Положення розроблене відповідно до:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про фахову передвищу освіту»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015р. № 266 « Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- стандартів фахової передвищої освіти;
- інших нормативно-правових актів у у галузі фахової передвищої освіти.

4.2. Неформальна освіта – освіта, яка є інституалізована, цілеспрямована, спланована закладом фахової передвищої вищої освіти, який забезпечує надання освітніх послуг. Визначальною характеристикою неформальної освіти є те, що вона є доповненням або альтернативою формальної освіти в навчанні протягом усього життя. Вона може не мати чітко спрямованої структури; може бути короткою за тривалістю; низькою за інтенсивністю; насиченою відповідними модульними заняттями; за інтенсивністю; насиченою відповідними модульними заняттями; дистанційною; як правило, організовується у вигляді коротко-середньо – та довгострокових курсів, майстер-класів, мотиваційних лекцій, воркшопів, семінарів та інших інтерактивних форм.

Неформальна освіта найчастіше веде до отримання кваліфікацій, навичок та вмінь, які не визнаються або не виходять до кваліфікацій відповідних стандартів та рамки національної кваліфікації формальної освіти (за певною галуззю знань, спеціальністю, освітньою програмою) або еквівалентами формальної освіти відповідними національними або субнаціональними органами освіти, або кваліфікації зовсім не присвоюються.

4.3 Інформальна освіта – форма освіти, що є цілеспрямованою або ретельно спланованою, але не інституціоналізованою, тобто менш організованою і структурованою, ніж формальна і неформальна освіта. Інформальна освіта може включати навчальну діяльність в родині, за місцем навчання на робочому місці, за місцем проживання і в повсякденному житті, її спрямованість визначається учасниками освітнього процесу самостійно за погодженням, як правило, з менторами та тьюторами.

Передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час діяльності, пов'язаної з навчальною, громадською або іншою діяльністю.

4.4. Неформальна/інформальна освіта здійснюється на підставі вільного вибору бажаючих відвідати запропоновані курси, програми, предмети для здобуття додаткових навичок, вмінь, розширення світогляду.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної/інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством.

II. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ КОЛЕДЖУ

2.1 Основні цілі:

- освітньо-професійний розвиток учасників освітнього процесу;
- підвищення якості освітніх послуг, які надаються коледжем;
- залученням широкого кола стейкхолдерів;
- долучення до освітнього процесу практиків;
- підвищення конкурентоспроможності випускників коледжу на ринку освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду учасників освітнього процесу щодо інших моделей створення та поширення знань.

2.2 Основні завдання:

- удосконалення раніше набутих або нових компетентностей;

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки;
- проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технології, опанування новітніми методами дослідження виконання;
- формування та розвиток цифрової, комунікаційної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей;
- формування професійних і практичних навиків, спрямованих на соціальний або культурний розвиток.

ІІІ. КЛАСИФІКАЦІЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1 . Неформальна та інформальна освіта учасників освітнього процесу може здійснюватись на підставі угод про співробітництво в галузі освіти, програм та проєктів, особистої ініціативи учасників освітнього процесу та інших механізмів.

3.2. Види неформальної освіти:

- тренінги - це семінари, що проводяться з метою здобуття нових навичок.
- онлайн освіта - це інтернет-курс з великомасштабною інтерактивною участю та відкритим доступом через мережу Інтернет як самих слухачів, так і спікерів. Онлайн освіта надає можливість використання інтерактивного форуму користувачів, які допомагають створити спільноту студентів, викладачів та стейкхолдерів. Така форма розрахована на слухачів різних попередніх рівнів підготовки - як новачків, так і досвідчених фахівців;
- мотиваційні лекції – навчання, яке базується на представлені досвідчених практиків та досягнень професійних спікерів; дискусіях щодо практичного застосування, набутих під час навчання навичок.

ІV. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

4.1. До участі у програмах неформальної та інформальної освіти допускаються здобувачі фахової передвищої освіти з 4-5 семестрів.

4.2. До неформальної та інформальної освіти долучаються здобувачі фахової передвищої освіти виключно за власним бажанням.

4.3. Підготовка та проведення заходів щодо організації неформальної та інформальної освіти повинні бути завершені:

- до початку літніх канікул - якщо навчання планується розпочати **з вересня**;
- до початку зимових канікул - якщо навчання планується розпочати **з січня**.

4.4. До організації неформальної та інформальної освіти учасників освітнього процесу коледжу можуть бути залучені: методичний кабінет, циклові комісії, відділення коледжу.

4.5. До участі в організації неформальної та інформальної освіти коледж може широко залучати представників з роботодавців, професійних тренерів та коучів, викладачів інших закладів фахової передвищої освіти, візити лекторів, стейкхолдерів.

4.6. Етапи, тривалість та зміст навчання визначаються укладачами курсів та тренінгів. Організація неформальної та інформальної освіти для учасників тренінгів та курсів може відбуватись й поза графіком освітнього процесу.

V. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ

5.1. Інформаційне забезпечення здійснюється шляхом:

- донесення інформації здобувачам фахової передвищої освіти через структурні підрозділи, циклові комісії про організацію різноманітних тренінгів, курсів, воркшопів, лекцій та інших освітніх заходів в рамках неформальної та інформальної освіти;
- розміщення відповідної інформації на вебсайті коледжу та соціальних мережах;
- поширення роздаткових матеріалів.

5.2. Організатор неформальної та інформальної освіти:

- відповідає за інформаційну та поліграфічну підтримку проєктів;
- забезпечує технічний супровід.

5.3. Кожен структурний підрозділ, який бере участь у програмах неформальної та інформальної освіти, подає до єдиного центру пропозиції щодо участі у курсах, тренінгах та інших заходах. Як організатор, так безпосередній учасник сприяє поширенню інформації серед потенційних споживачів та партнерів освітньої послуги.

VI. ВИЗНАННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1. За результатами навчання сертифікованих програм, в тому числі міжнародних, коледж може зараховувати їх як результати формальної освіти.

6.2. Визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з п'ятого семестру. При цьому визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньо-професійної програми (ОПП) передбачено вивчення дисципліни, що перезараховується.

6.3. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті, передбачає такі етапи:

6.3.1. Здобувач фахової передвищої освіти звертається із заявою до директора коледжу з проханням про визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті. До заяви можуть додаватися будь-які документи (сертифікати, свідоцтва, освітні програми тощо), які підтверджують ті результати навчання, які здобувач отримав.

6.3.2. Розпорядженням заступника директора з навчальної роботи створюється комісія, яка визначає можливість визнання форм та строків проведення атестації для зарахування результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті. До комісії входить: завідувач відділення, голова циклової комісії, на якій навчається здобувач.

6.3.3. Для визнання результатів та атестації, набутих у неформальній або інформальній освіті знань:

- комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду із здобувачем та перераховує результати навчання, або призначає атестацію;
- якщо комісія вважає за необхідне провести атестацію, то здобувача ознайомлюють з програмою навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. В такому випадку здобувачу дається 10 робочих днів для підготовки до атестації. Комісія виставляє підсумкову оцінку за шкалою ЄКТС та за національною шкалою. Якщо здобувач отримав менше 60 балів (оцінка «3»), то йому не зараховуються результати навчання у неформальній або інформальній освіті;
- за підсумками роботи комісія формує протокол, у якому міститься висновок про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни.

6.3.4. Експерт - член комісії представляє педагогічній раді протокол визнання неформальної чи/або інформальної освіти.

6.3.5. Педагогічна рада бере до відома результати засідання комісії / атестації та затверджує їх.

6.4. При перерахуванні навчальної дисципліни відповідно до рішення педагогічної ради до індивідуального плану здобувача вносяться: назва дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перерахування (номер протоколу). Здобувач звільняється від вивчення перерахованої дисципліни у наступному семестрі.

6.5. У разі негативного висновку комісії щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернутися із заявою про апеляцією до директора коледжу. Директор створює наказом апеляційну комісію у складі заступника директора з навчальної роботи та науково-педагогічних працівників за профілем дисципліни, які не входили до комісії. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення.

6.7. Усі курси неформальної або інформальної освіти, які проводяться коледжем, мають включати в себе такі складові:

- відкритий доступ до змісту, рівня навчального навантаження, чіткого усвідомлення компетентностей та результатів навчання, розуміння того, які цілі будуть досягнуті, та яким способом, надання інформації про методики викладання та способи тестування чи підсумкового контролю, способи оцінювання та шкалу оцінювання;
- необхідність чіткої ідентифікації слухача (визначення його особи та статусу (у тому числі з урахуванням навчального досвіду), рівня освіти та навичок), реєстрації слухача, що дозволить чітко відслідковувати легітимність виданого сертифікату за результатами підсумкового контролю та приналежність отриманих результатів до конкретної особи;
- чітко зазначається, що екзамен проходить під контролем з вказівкою способу такого контролю.

7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

7.1. Учасники освітнього процесу мають право:

- на безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою;
- брати участь у наукових заходах, симпозіумах, виставках, конкурсах;
- представляти свої науково-дослідницькі роботи для публікацій;
- отримувати документ за результатами неформальної та інформальної освіти.

7.2. Учасники освітнього процесу зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі у програмі неформальної та інформальної освіти;
- під час проходження програми неформальної та інформальної освіти дотримуватися законодавства, Правил внутрішнього розпорядку, Положення про організацію освітнього процесу, інших нормативно-правових документів коледжу.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження.

8.2. Контроль за виконанням Положення покласти на заступника директора з навчальної роботи.

8.3. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.